

REPUBLIKA HRVATSKA
TRGOVAČKI SUD U ZAGREBU
Zagreb, Trg J. F. Kennedyja 11

P-2057/2023-25

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Trgovački sud u Zagrebu, po sucu Maji Hilje, u parničnom predmetu tužitelja Druga fundacija SPV d.o.o., OIB 25132169807, Zagreb, Lonjička ulica 2A, kojeg zastupa punomoćnik Filip Vukadinović, odvjetnik u Odvjetničkom društvu Župan, Babić & Antunović d.o.o., Zagreb, protiv tuženika PRIVREDNA BANKA ZAGREB d.d., OIB 02535697732, Zagreb, Radnička cesta 50, kojeg zastupa punomoćnik Andrej Šooš Maceljski, odvjetnik u Šooš Maceljski, Mandić, Stanić & Partneri d.o.o., Zagreb, Trg žrtava fašizma 6/III, radi isplate, nakon održane javne glavne rasprave zaključene 16. rujna 2026. u prisutnosti punomoćnika tužitelja i punomoćnika tuženika, s danom objave 22. rujna 2026.

p r e s u d i o j e

I. Nalaže se tuženiku PRIVREDNA BANKA ZAGREB d.d., OIB 02535697732, Zagreb, Radnička cesta 50 isplatiti tužitelju Druga fundacija SPV d.o.o., Lonjička ulica 2A, 10000 Zagreb, OIB: 25132169807 zakonske zatezne kamate koje teku:

- na iznos od 18,18 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 19,60 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 23,03 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 24,54 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 19,80 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 20,55 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 14,39 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 9,12 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 10,26 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 13,29 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 12,95 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 10,06 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 15,46 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 19,40 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 25,73 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 24,08 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 32,26 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 30,47 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 44,03 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 58,96 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 53,67 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 67,94 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 63,35 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,

- na iznos od 53,63 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 70,76 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 93,62 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 77,87 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 83,58 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 75,90 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 77,06 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 105,87 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 107,90 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 133,83 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 119,32 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 105,68 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 103,97 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 102,76 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 108,76 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 115,06 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 115,54 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 111,31 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 113,40 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 115,95 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 112,24 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 113,30 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 111,53 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 107,04 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 111,78 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 114,40 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 113,48 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 103,33 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 111,98 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 112,40 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 108,76 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 101,98 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 98,81 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 100,90 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 104,82 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 110,81 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 107,72 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 109,50 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 111,52 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 99,93 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 102,30 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 101,58 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 98,80 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 97,67 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 97,97 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 101,56 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 104,18 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 103,58 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 106,08 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,

- na iznos od 107,83 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 106,90 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 108,14 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 108,14 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 108,14 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 108,14 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 108,14 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 108,14 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 108,14 EUR od 30. rujna 2015. do isplate,
- na iznos od 108,14 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,

po stopi koja se do 31. prosinca 2022. određuje, za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima, izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, od 1. siječnja 2023. do 29. prosinca 2023. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od 30. prosinca 2023. pa do isplate po stopi koja se određuje, za svako polugodište uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi 1. srpnja te godine, u roku od 15 (petnaest) dana.

II. Odbija se, kao neosnovan, tužbeni zahtjev za isplatu iznosa od 6.890,83 EUR sa zakonskim zateznim kamatama tekućim od 1. listopada 2015. do isplate te zahtjev za isplatu iznosa od 3.359,77 EUR sa zakonskim zateznim kamatama tekućim od 30. rujna 2015. do isplate.

III. Nalaže se tužitelju nadoknaditi tuženiku troškove parničnog postupka u iznosu od 2.375,00 EUR sa zakonskim zateznim kamatama tekućim od 22. rujna 2026. do isplate po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, u roku od 15 (petnaest) dana.

IV. Odbija se, kao neosnovan, zahtjev tuženika za naknadu troškova postupka u iznosu od 930,50 EUR sa zakonskim zateznim kamatama tekućim od 22. rujna 2026. do isplate.

V. Odbija se, kao neosnovan, zahtjev tužitelja za naknadu troškova postupka u iznosu od 6.100,77 EUR sa zakonskim zateznim kamatama tekućim od 22. rujna 2026. do isplate.

Obrazloženje

1. Tužitelj je 14. lipnja 2023. podnio tužbu radi isplate u bitnom navodeći da je tuženik 24. svibnja 2006. sklopio sa korisnikom kredita Mirsadom Čustićem Ugovor o kreditu broj 9011405660 kojim je tuženik kao kreditor odobrio i stavio na raspolaganje

korisniku kredita kredit u iznosu od 77.500,00 CHF u kunsjoj protuvrijednosti. U tom je Ugovoru ugovorena promjenjiva kamatna stopa i valutna klauzula vezana uz CHF bez jasnih parametara po kojima bi korisnik kredita mogao biti obaviješten i imati saznanja o konkretnim stopama i tečaju koji će se primjenjivati, kako će anuiteti dospijevati, niti je na iste mogao utjecati i pregovarati sa tuženikom pa su tako više puta kamatna stopa i tečaj mijenjani na štetu korisnika kredita. Poziva se na pravomoćne presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske pod brojevima PŽ-7123/2013 od 13. lipnja 2014. i PŽ-6632/2017 od 14. lipnja 2018. kojima je potvrđena presuda ovog suda pod brojem P-1401/2012 od 4. srpnja 2013., a kojom je utvrđeno da je tuženik u razdoblju od 1. lipnja 2004. do 31. prosinca 2008. povrijedio kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita zaključujući ugovore o kreditima koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditiranju – ugovorima o kreditima na način da je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja predmetnih ugovora nisu kao trgovci potrošače u cijelosti informirali o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, a tijekom pregovora i u svezi zaključenja predmetnih ugovora o kreditu, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana. Navodi da Ugovor o kreditu sklopljen između korisnika kredita i tuženika ispunjava uvjete iz ove presude jer je sklopljen unutar razdoblja obuhvaćenog presudom te sadrži ništetne odredbe o valutnoj klauzuli u CHF i promjenjivoj kamatnoj stopi. Dodaje da je korisnik kredita sklopio sa tuženikom 21. siječnja 2016. Dodatak Ugovoru o kreditu, ali da provedenom konverzijom nije oštećen za preplaćene iznose nastale kao posljedica ništetnih ugovornih odredbi. Navodi da mu je korisnik kredita Ugovorom o ustupu potraživanja ustupio potraživanje po osnovi ništetnih ugovornih odredbi te tužbenim zahtjevom potražuje isplatu preplaćenih iznosa temeljem valutne klauzule u iznosu koji će naknadno odrediti nakon što mu tuženik dostavi svu relevantnu dokumentaciju i nakon provođenja financijsko-knjigovodstvenog vještačenja.

2. Tuženik u odgovoru na tužbu koji je podnio 3. listopada 2023. ističe prigovor pogrešno naznačene vrijednosti predmeta spora, prigovor neurednosti tužbe i prigovor nedostatka aktivne legitimacije. Navodi da je sklapanjem Dodatka ugovora o konverziji uspostavljena ravnoteža ugovornih stranaka. Ujedo ističe prigovor zastare.

3. Sud je tijekom postupka izvršio uvid te je pročitao dokumentaciju koja se nalazi u spisu. Ujedno je pročitani pisani iskaz svjedoka Mirsada Ćustića (list 124.-125. spisa) i provedeno je financijsko vještačenje po stalnom sudskom vještaku Zrinku Ručeviću iz Ručević vještačenja d.o.o. (list 143.-160. spisa).

4. Ocjenom provedenih dokaza u skladu s odredbom čl. 8. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" br. 53/91., 91/92., 112/99., 129/00., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07., 96/08., 84/08., 123/08., 57/11., 148/11. - službeni pročišćeni tekst, 25/13., 89/14., 70/19., 80/22., 114/22., 155/23., 146/25. – dalje: ZPP) i na temelju rezultata cjelokupnog postupka sud je došao do uvjerenja da je tužbeni zahtjev djelomično osnovan.

5. Naime, predmet spora je zahtjev tužitelja za isplatu preplaćenih iznosa po osnovi ništetnosti odredbi Ugovora o kreditu o valutnoj klauzuli.

6. Između stranaka nije sporno da su korisnik kredita Mirsad Ćustić kao korisnik kredita i tuženik kao kreditor 24. svibnja 2006. sklopili Ugovor o kreditu i dana 21. siječnja 2016. Dodatak Ugovoru o kreditu. Sporni su aktivna legitimacija, osnova i visina tužbenog zahtjeva te pitanje zastare utužene tražbine.

7. Tužitelj u tužbi nije odredio tužbeni zahtjev u odnosu na glavno potraživanje i sporedna traženja u smislu čl. 186. st. 1. ZPP, već je isti odredio nakon provedenog vještačenja (podnesak tužitelja od 2. lipnja 2026.) pa time nije bilo potrebe da ga sud poziva primjenom odredbe čl. 109. st. 1. i 2. ZPP da postupi na opisani način. Tužitelj je tužbenim zahtjevom sadržanim u tom podnesku zatražio isplatu iznosa od 6.890,83 EUR sa zateznim kamatama tekućim na pojedinačne iznose kako je to поближе navedeno na listu 230.-232. spisa te isplatu iznosa od 3.359,77 EUR sa zateznim kamatama tekućim od 30. rujna 2015. do isplate. Ovakva procesna dispozicija tužitelja ne predstavlja preinaku tužbe u smislu čl. 191. st. 1. ZPP, već određivanje tužbenog zahtjeva u smislu čl. 186.b ZPP.

8. Ugovorom o ustupu/prijenosu tražbine (cesija) od 8. lipnja 2023. (list 19.-22. spisa), o kojem je tuženik obaviješten 13. lipnja 2023. (list 11. spisa), korisnik kredita Mirsad Ćustić ustupio je tužitelju sve svoje tražbine prema tuženiku po osnovi ništetnih odredbi Ugovora o kreditu od 24. svibnja 2006. s naslova kamate, valute i svih plaćenih naknada.

9. Odredbom čl. 80. st. 1. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" broj 53/91., 73/91., 3/94., 7/96., 112/99., 88/01. – dalje: ZOO) propisano je da vjerovnik može ugovorom sklopljenim s trećim prenijeti na ovoga svoju tražbinu, osim one čiji je prijenos zabranjen zakonom ili koja je strogo osobne naravi, ili koja se po svojoj naravi protivi prenošenju na drugoga. Ustupanjem tražbine ne mijenja se identitet tražbine pa stoga sva prava koja je za naplatu predmetne tražbine imao ustupitelj (potrošač – korisnik kredita) ima i tužitelj kao primatelj tražbine jer promjena u osobi vjerovnika ne utječe na identitet tražbine čak niti kad je osoba vjerovnika utjecala na određivanje sadržaja ili kvalitete tražbine pri sklapanju ugovora iz kojeg tražbina potječe. Tražbina korisnika kredita iz ugovora o kreditu ne mijenja svojstvo zbog ustupa tražbine trećoj osobi koja nije potrošač. Dakle, u ovom slučaju nije riječ o osobnoj tražbini koja bi po svojoj naravi bila vezana samo uz osobu ustupitelja i koja bi se po svojoj naravi protivila prenošenju na drugoga. Nije riječ ni o prijenosu koji bi bio zabranjen zakonom. Naprotiv, riječ je o novčanoj tražbini za povrat preplaćenih novčanih sredstava koju su korisnici kredita, kao potrošači na koje se odnose učinci, odnosno obvezujuća snaga odluke u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača, valjano prenijeli na tužitelja. Time primatelj (ovdje tužitelj) prema dužniku (ovdje tuženiku) ima ista prava koja je ustupitelj imao prema dužniku do ustupanja (čl. 84. st. 1. ZOO). Prema tome, tužitelj je aktivno legitimiran u ovoj pravnoj stvari za vođenje parnice protiv tuženika radi isplate utužene novčane tražbine.

10. Pritom je potrebno navesti da je tražbina iz čl. 2. Ugovora o ustupu tražbine novčana tražbina, a novčane tražbine nisu strogo osobne naravi neovisno o svojstvu ustupitelja kao potrošača, niti se njihova narav protivi ustupu. Također, premda Ugovorom o ustupu nije naveden konkretan novčani iznos, tražbina koja je predmet ustupa je određiva jer ugovor sadrži konkretne podatke o vjerovniku, dužniku i pravnom temelju tražbine koja je predmet ustupa, vidljivo je da se ustupa cjelokupna

tražbina ustupitelja prema tuženiku po osnovi nepoštenih i ništetnih odredbi ugovora o kreditu, kao i da će sama visina te tražbine biti utvrđena u sudskom postupku koji će pokrenuti tužitelj.

11. Dakle, radi se o dopuštenom ustupu tražbine koja je nastala na temelju utvrđenja ništetnosti ugovorne odredbe kojom je ugovorena valutna klauzula prema kojoj je glavnica kredita vezana uz promjenu valute švicarski franak, jer se radi o prenosivoj tražbini sukladno odredbi čl. 80. st. 1. i 2. ZOO. I praksa Suda Europske unije jasno izražava da nije zapreka ostvarivanja prava na temelju utvrđenja iz postupka radi zaštite kolektivnih interesa i ako dođe do prijenosa tražbine s potrošača na pravnu osobu. Naime, i dalje se radi o tražbini potrošača na temelju potrošačkog ugovora, u zaštiti koje se vjerovnici te tražbine i kada je tražbina prenesena pravnoj osobi, mogu pozivati na utvrđenja iz pravomoćne presude u postupku radi zaštite kolektivnih interesa o čemu već postoji i mnogobrojna sudska praksa.

12. Iz sadržaja Ugovora o kreditu od 24. svibnja 2006. (list 12.-17. spisa) proizlazi da je korisnik kredita potrošač budući da je u ugovoru jasno navedeno da je njegova namjena adaptacija stambenog objekta (čl. 2.), dok je i iz pisanog iskaza korisnika kredita, kojem je sud poklonio vjeru kao iskrenom, uvjerljivom i životno logičnom te sukladnom materijalnim dokazima u spisu, nedvojbeno da se radilo o kreditu koji je svjedoku odobren radi adaptacije stambenog objekta odnosno za privatne potrebe. Dakle, jasno je da sredstva dobivena kreditom nisu korištena za bilo kakve poslovne svrhe.

13. Slijedom navedenog, ovaj sud je utvrdio da korisnik kredita ima svojstvo potrošača u smislu čl. 3. tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" broj 96/03. – dalje: ZZP/03) budući da je korisnik kredita fizička osoba i da su sredstva dobivena kreditom korištena za osobne potrebe, odnosno nisu korištena u svrhe koje su namijenjene njegovom zanimanju ili poslovnoj aktivnosti odnosno djelatnosti slobodnog zanimanja. Tuženik je ugovor o kreditu sklopio kao banka u čiji redovni predmet poslovanja ulazi odobravanje kredita. Prema tome, tuženik je u tom ugovoru imao ulogu trgovca.

14. Ugovorom o kreditu od 24. svibnja 2006. tuženik je stavio na raspolaganje korisniku kredita iznos kredita od 77.500,00 CHF u kunskoj protuvrijednosti prema srednjem tečaju za CHF tečajne liste banke važeće na dan korištenja kredita. Ugovorne su strane u čl. 4. ugovorile kamatu od 4,60% godišnje koja je promjenjiva sukladno Odluci banke o kreditiranju građana, a kredit se otplaćuje u 240 mjesečnih anuiteta plativo u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju za CHF tečajne liste banke važeće na dan plaćanja prema otplatnoj tablici koja je sastavni dio ugovora.

15. Dodatkom Ugovoru o kreditu od 21. siječnja 2016. (dalje: Dodatak Ugovoru o kreditu) (list 25.-34. spisa), koji je sklopljen temeljem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju ("Narodne novine" broj 102/15. – dalje: ZIDZPK/15), korisnik kredita je potvrdio da je suglasan sa izračunom konverzije kredita denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u EUR sa stanjem na dan 30. rujna 2015. izračunatim sukladno čl. 19.c ZIDZPK/15. Ugovaratelji su utvrdili da nakon konverzije u kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR iznos preostale neotplaćene glavnice iznosi 33.967,76 EUR u kunskoj protuvrijednosti prema

srednjem tečaju za EUR tečajne liste banke, da iznos preplate do 30. rujna 2015. iznosi 3.276,04 EUR te se preračunava u kune i iznosi 25.020,76 kn. Nadalje su ugovaratelji utvrdili da je korisnik kredita od 30. rujna 2015. do sklapanja Dodatka ugovoru o kreditu vršio plaćanja pa time preplata ukupno iznosi 3.395,82 EUR (25.935,58 kn). Nakon sklapanja ovog Dodatka Ugovoru o kreditu i nastupanja učinaka konverzije neotplaćena (nedospjela) glavnica iznosi 33.394,46 EUR te se korisnik kredita obvezao kredit isplatiti u 126 mjesečnih anuiteta.

16. Pravomoćnom presudom ovog suda pod brojem P-1401/2012 od 4. srpnja 2013. utvrđeno je da je, među ostalima, tuženik u razdoblju od 1. studenog 2004. (u odnosu na valutnu klauzulu) do 31. prosinca 2008., u kojem razdoblju je sklopljen i ovdje predmetni Ugovor o kreditu, povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita zaključujući ugovore o kreditima koristeći ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditiranju - ugovorima o kreditima, na način da je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja predmetnih ugovora tuženik kao trgovac nije potrošače u cijelosti informirao o svim potrebnim okolnostima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, a tijekom pregovora i u svezi zaključenja predmetnih ugovora o kreditu. Posljedica toga je neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana pa je time tuženik postupio suprotno odredbama tada važećeg ZZP/03 u razdoblju od 1. studenog 2004. do 6. kolovoza 2007., i to člancima 81., 82. i 90. istog Zakona, a od 7. kolovoza 2007. do 31. prosinca 2008., protivno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" broj: 79/07. – dalje: ZZP/07) i to člancima 96. i 97. navedenog Zakona te suprotno odredbama ZOO te da je u razdoblju od 10. rujna 2003. do 31. prosinca 2008., a koja povreda traje i nadalje, povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita zaključujući ugovore o kreditima, koristeći ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditiranju - ugovorima o kreditima. Predmetna je presuda postala pravomoćna 14. lipnja 2018. u dijelu koji se odnosi na vezivanje glavnice uz valutu CHF.

17. Sukladno odredbi čl. 502.c ZPP fizičke i pravne osobe mogu se u posebnim parnicama za naknadu štete ili isplatu pozvati na pravno utvrđenje iz presude kojom će biti prihvaćeni zahtjevi iz tužbe iz odredbe čl. 502.a st. 1. ZPP, odnosno da su određenim postupanjem, uključujući i propuštanjem tuženika, povrijeđeni ili ugroženi zakonom zaštićeni kolektivni interesi i prava osoba koje je tužitelj ovlašten štiti, a u kojem slučaju će sud biti vezan za ta utvrđenja u parnici u kojoj će se ta osoba na njih pozivati. Na temelju odredbe čl. 502.c ZPP ovaj je sud vezan za utvrđenja iz navedenog postupka zaštite kolektivnih interesa potrošača, odnosno, vezan je za utvrđenje da je ništetna odredba ugovora o kreditu o valutnoj klauzuli. Stoga u odnosu navedeno nije potrebno provoditi dokazni postupak neovisno o tome što se u postupcima kolektivne zaštite pravna zaštita pruža na općenitoj, odnosno apstraktnoj razini, a s obzirom na to da je odluka suda donesena u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača u smislu postojanja povrede propisa zaštite potrošača te obvezuje ostale sudove u postupcima koje potrošač osobno pokrene radi naknade štete ili isplate.

18. Osim toga, u vrijeme pokretanja postupka kolektivne zaštite odredbama ZZP/07 bilo je predviđeno podnošenje tužbe za zaštitu kolektivnih interesa potrošača

protiv osobe čije je postupanje u suprotnosti s određenim odredbama tog zakona. Sukladno odredbi čl. 138.a tog Zakona, odluka suda donesena u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača temeljem ovog Zakona, u smislu postojanja povrede propisa zaštite potrošača iz čl. 131. st. 1. Zakona, obvezuje ostale sudove u postupku koji potrošač osobno pokrene radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika. I odredbom čl. 126. Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" broj 19/22. – dalje: ZZP/22) koji je na snazi bio u vrijeme pokretanja ove parnice, predviđen je obvezujući učinak odluke suda donesene u postupku za zaštitu kolektivnih interesa i prava potrošača u postupku koji potrošač ili osoba koja ima pravni interes pokrene radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika ili radi isplate.

19. Pojam naknade štete iz odredbe čl. 138.a ZZP/07 valja tumačiti smisleno i svrhovito na način da se odnosi na sve postupke pokrenute radi isplate kao posljedice povrede zaštićenih kolektivnih interesa i prava, a ne isključivo na parnice radi naknade štete jer se jedino takvim tumačenjem ostvaruje cilj i svrha kolektivne zaštite koja se predmetnim zakonom uređuje.

20. Slijedom izloženog, ovaj je sud vezan za utvrđenja i odluku suda u postupku zaštite kolektivnih interesa potrošača. Zauzeta pravna stajališta u pravomoćnoj presudi u kolektivnom sporu o ništetnosti odredaba ugovora o kreditu u pogledu vezivanja glavnice uz valutu švicarski franak odnose se i na ovdje sporni Ugovor o kreditu koji je sklopljen u razdoblju koje je obuhvaćeno izrekom presude iz navedenog pravomoćno okončanog potrošačkog spora i sadrži identične odredbe o valutnoj klauzuli koje su navedenom presudom iz potrošačkog spora utvrđene ništetnima. Tuženik nije dokazao da je u pogledu ovog konkretnog ugovora o kreditu potrošač dobio sve informacije koje su mu bile potrebne da shvati što navedene odredbe podrazumijevaju i koje rizike nose, niti da se o tim odredbama pojedinačno pregovaralo ili da su bile lako razumljive konkretnom potrošaču, a što je dovelo do neravnoteže u pravima i obvezama ugovornih strana zbog čega su te odredbe ocijenjene kao nepoštene i ništete.

21. Naime, svjedok Mirsad Ćustić je u pisanom iskazu naveo da mu nitko u banci nije dao bilo kakve informacije o valutnoj klauzuli, promjenjivoj kamatnoj stopi, ulaznoj i izlaznoj naknadi, već je to bio unaprijed pripremljeni tipski ugovor te da je u vrijeme sklapanja ugovora bio u potpunosti informiran o uvjetima kredita, odnosno da je imao dovoljno saznanja i informacija, ne bi pristao na sklapanje takvog ugovora.

22. Dakle, iz iskaza svjedoka proizlazi da mu tuženik nije dao nikakve informacije o valutnoj klauzuli, niti mu je objasnio značenje valutne klauzule i moguće posljedice ugovaranja valutne klauzule u različitim valutama, odnosno razlike u riziku valutne klauzule u CHF u odnos na rizik valutne klauzule u EUR. Tuženik nije dokazao suprotno.

23. Kako iz utvrđenih činjenica proizlazi da tuženik nije dao potrošaču informacije u vezi valutne klauzule, niti mu objasnio koje su razlike u mogućim posljedicama ugovaranja pojedinih valutnih klauzula (razlike u rizicima CHF i EUR), a niti su takve posljedice mogle biti lako razumljive potrošaču, jednako kao i da se o ovoj valutnoj klauzuli nije pojedinačno pregovaralo, to se utvrđenja iz presude P-1401/12 u kolektivnom sporu odnose i na ovaj ugovor. Odredbe potrošačkih ugovora o kreditu koje je tuženik sklapao u razdoblju od 1. siječnja 2004. do 31. prosinca 2008. u pogledu

valutne klauzule vezane uz CHF već su utvrđene nepoštenim i ništetnim pravomoćnom presudom u kolektivnom sporu pa su time i odredbe o valutnoj klauzuli ovdje spornog Ugovora o kreditu sklopljenog između prednika tužitelja i tuženika 24. svibnja 2006. također nepoštene i ništetne.

24. Ovdje nije sporno da su korisnik kredita i tuženik, sukladno ZIDZPK/15, sklopili Dodatak Ugovoru o kreditu od 21. siječnja 2016. Na mogućnosti ocjene poštenosti zaključenog Dodatka Ugovoru o kreditu primjenjuju se odredbe Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" broj: 41/14, 78/15 – dalje: ZZP/14), dok se u odnosu na pitanje materijalnopravnih posljedica utvrđene ništetnosti ugovora o kreditu, primjenjuju odredbe ZOO koje u tom pogledu nadopunjuju odredbe ZIDZPK/15 i ZZP/14. Među tim propisima nema konkurencije, ali postoji kumulacija o čemu treba voditi računa zato što je cilj odredaba o posljedicama utvrđenja djelomične ništetnosti odredbi potrošačkog ugovora vratiti potrošaču ono što je stečeno bez osnove i platiti zatezne kamate.

25. Prema stavu Vrhovnog suda Republike Hrvatske izraženom u oglednom sporu pod brojem Gos-1/2019 (rješenje od 4. ožujka 2020.) sporazum o konverziji sklopljen na osnovi ZIDZPK/15 ima pravne učinke i valjan je i u slučaju kada su ništetne odredbe osnovnog ugovora o kreditu o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli jer je ZIDZPK/15 poseban zakon u odnosu na opća pravila koja uređuju matično područje obveznog prava, odnosno ZOO, slijedom čega ne mogu opća pravila ZOO o ništetnosti ili izostajanju pravnih učinaka u dijelu u kojem su u eventualnoj koliziji s režimom ZIDZPK/15 o konverziji dovesti do ništetnosti ili nepostojanja sporazuma o konverziji.

26. U kontekstu zaštite potrošača u vezi s pravom na povrat neosnovano isplaćenih iznosa na temelju nepoštene ugovorne odredbe, nacionalni propisi imaju zadatak potrošačima pružiti visoki stupanj zaštite od nepoštenih ugovornih odredbi, ali uz osiguranje urednog funkcioniranja tržišta i tržišnih sloboda. ZIDZPK/15 donesen je nakon što je ocijenjeno da je u području potrošačkog kreditiranja došlo do znatne neravnoteže u odnosima između korisnika kredita kao potrošača i banaka kao kreditora (trgovca) u odnosu na ugovore o kreditu sklopljene posebno u razdoblju od 2004. do 2008. koji su denominirani u kunama s valutnom klauzulom u CHF budući da je na domaćem tržištu s vremenom izrazito jačao tečaj CHF, rasle su ugovorene promjenjive kamatne stope što je potrošače, u ispunjavanju kreditnih obveza, dovelo u izrazito težak položaj. ZIDZPK/15 je stoga imao za cilj otkloniti nepoštene poslovne prakse kreditnih institucija i osigurati otplatu kreditnih zaduženja u iznosu i pod uvjetima koji potrošače kao dužnike ne dovode u neravno pravan i dužnički ovisan položaj u odnosu na kreditora kao vjerovnika, vodeći se načelom kojim se osigurava ravnopravan, a nikako povoljniji položaj u odnosu na dužnike koji su ugovorili zaštitni mehanizam u valuti EUR. Taj zakon u tom smislu predstavlja snažnu, izvanrednu, jednokratnu, retroaktivnu i vremenski ograničenu zakonodavnu intervenciju u području potrošačkog kreditiranja. Ustavni sud Republike Hrvatske je u postupku ocjenjivanja suglasnosti s Ustavom Republike Hrvatske ZIDZPK/15 odlukom pod brojem U-I/3685/2015 od 4. travnja 2017. ocijenio taj Zakon usklađenim s Ustavom Republike Hrvatske i nije prihvatio prijedlog za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti Zakona s Ustavom jer je ocijenio da ZIDZPK/15 zadovoljava kriterije formalne i materijalne ustavnosti, da ima legitiman cilj jer se njime povećava socijalna zaštita, sprječava se

nastavljanje nepoštene poslovne prakse kreditnih institucija i produbljivanja dužničke krize, pri čemu je predmetna mjera u vidu konverzije ocijenjena razmjernom legitimnom cilju koji se želio postići zato što su propisane mjere bile prikladne i nužne, a nije postojala druga manje tegobna ili ograničavajuća mjera, s jedne strane, dok, s druge, njome nije nametnut ni prekomjeran teret kreditnim institucijama kao adresatima.

27. Treba istaknuti da se Direktiva 93/13/EEZ u konkretnom slučaju ne primjenjuje (tako i Rev-2245/2017-2 od 20. ožujka 2018.), a zbog potrebe tumačenja nacionalnog prava u duhu prava EU, valja primijetiti da Direktiva ni inače ne sadrži posebne odredbe koje bi se odnosile na zaštitu potrošača pri ostvarivanju prava na povrat neosnovano isplaćenih iznosa na temelju nepoštene ugovorne odredbe, već se restitucijski zahtjevi, dakle, zahtjevi za povrat neosnovano plaćenih iznosa, ostvaruju isključivo na temelju nacionalnog prava, odnosno prema nacionalnom materijalnom i procesnom pravu sukladno načelu procesne autonomije. Pritom dostignuti standardi zaštite prava potrošača zbog nepoštenosti ugovornih odredbi u praksi europskih sudova zahtijevaju ostvarenje mogućnosti uspostavljanja stvarne ravnoteže u pravima i obvezama potrošača, s jedne, i trgovca, s druge strane.

28. Relevantne odredbe ZIDZPK/15, kojima je uređeno načelo konverzije i način izračuna konverzije kredita glase:

"Članak 19.b

Konverzija kredita denominiranog u CHF u kredit denominiran u EUR i kredita denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF u kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR podrazumijeva konverziju kredita radi promjene valute, odnosno valutne klauzule u kojoj je denominiran i provodi se na način da se položaj potrošača s kreditom denominiranim u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u EUR, a položaj potrošača s kreditom denominiranim u kunama s valutnom klauzulom u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR.

Članak 19.c

(1) Konverzija kredita podrazumijeva konverziju radi promjene valute odnosno valutne klauzule u kojoj je denominiran i izračunava se na način da se:

1. na iznos početno odobrene glavnice kredita denominiranog u CHF i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF izračuna iznos glavnice kredita denominiranog u EUR i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u EUR, po tečaju primjenjivom na datum isplate kredita, a koji tečaj je jednak tečaju one vrste koji je vjerovnik na taj datum primjenjivao na kredite iste vrste i trajanja denominirane u EUR i u kunama s valutnom klauzulom u EUR, pri čemu se iznosom početno odobrene glavnice smatra iznos koji je zadužen u poslovnim knjigama vjerovnika, a koji iznos može biti veći od isplaćenog iznosa zbog tečajne razlike zbog kupoprodaje deviza prilikom isplate kredita,

2. umjesto početno ugovorene kamatne stope kredita denominiranog u CHF i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF primijeni kamatna stopa jednaka kamatnoj stopi (po iznosu, vrsti i razdoblju promjene) koju je vjerovnik primjenjivao na kredite iste vrste i trajanja denominirane u EUR i denominirane u kunama s valutnom klauzulom u EUR na datum sklapanja ugovora o kreditu, uvažavajući smanjenja kamatnih stopa, tečaj ili uvjete odobrene određenim istovrsnim skupinama potrošača temeljem dobi, namjene kredita, iste vrste i trajanja u EUR i u kunama s valutnom klauzulom u EUR na datum sklapanja ugovora o kreditu denominiranog u CHF i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF,

3. početno utvrđen otplatni plan kredita denominiranog u CHF i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF uključujući sve njegove izmjene, na temelju kojeg su izračunati obroci odnosno anuiteti u CHF i u kunama s valutnom klauzulom u CHF, zamijeni novim otplatnim planom izračunatim u skladu s točkama 1. i 2. ovoga stavka, i na temelju kojeg se izračunavaju novi obroci odnosno anuiteti u EUR i u kunama s valutnom klauzulom u EUR, uzimajući u obzir sve izmjene ugovornih uvjeta koji se odnose na iznos, namjenu i rokove dospeljeća glavnice te iznos, vrstu i razdoblje promjene kamatnih stopa i ostale promjene koje su tijekom trajanja ugovora o kreditu uvjetovale izmjenu početno utvrđenog otplatnog plana i obroka odnosno anuiteta,

4. iznosi uplaćeni radi namirenja početno utvrđenih obroka odnosno anuiteta u CHF i kunama s valutnom klauzulom u CHF (osim uplata na ime naplaćenih zateznih kamata, naknada i troškova koji se ne uzimaju u obzir za potrebe izračuna konverzije) pretvore u EUR i u valutnu klauzulu u EUR po tečaju primjenjivom na datum uplate, a koji tečaj je jednak tečaju one vrste koji je vjerovnik na taj datum primjenjivao na kredite iste vrste i trajanja denominirane u EUR i denominirane u kunama s valutnom klauzulom u EUR. Takvi iznosi pretvoreni u EUR i valutnu klauzulu u EUR predstavljaju osnovu za namirenje obroka odnosno anuiteta u EUR i valutnoj klauzuli u EUR utvrđenih po novom otplatnom planu u EUR i valutnoj klauzuli u EUR iz točke 3. ovoga stavka, pri čemu se poštuje redoslijed namirenja dospjelih obveza sukladno općim uvjetima vjerovnika, ali ne obračunavaju zatezne kamate,

5. ukupni uplaćeni iznos utvrđen u EUR i valutnoj klauzuli u EUR na način iz točke 4. ovoga stavka veći od ukupnog iznosa obroka ili anuiteta u EUR i valutnoj klauzuli u EUR utvrđenih na način iz točke 3. ovoga stavka smatra preplatom koja se:

- ako iznos preplate ne prelazi ukupni zbroj obroka odnosno anuiteta u EUR i valutnoj klauzuli u EUR, preostalih na dan 30. rujna 2015. prema otplatnom planu iz točke 3. ovoga stavka, koristi za namirenje budućih obroka odnosno anuiteta u EUR i valutnoj klauzuli u EUR koji će dospjeti na način da se sukcesivno kod plaćanja budućeg obroka odnosno anuiteta koji će dospjeti iznos do najviše 50% dospjelog obroka odnosno anuiteta u EUR i valutnoj klauzuli u EUR namiri preplatom, sve dok se preplata u potpunosti ne iskoristi, pri čemu ako iznos preplate prelazi više od 50% ukupnog zbroja obroka odnosno anuiteta u EUR i valutnoj klauzuli u EUR, preostalih na dan 30. rujna 2015. prema otplatnom planu iz točke 3. ovoga stavka, vjerovnik i potrošač sporazumom definiraju način iskorištavanja iznosa preplate iznad 50% ukupnog zbroja obroka odnosno anuiteta u EUR i valutnoj klauzuli u EUR,

- ako iznos preplate prelazi ukupni zbroj obroka odnosno anuiteta u EUR i valutnoj klauzuli u EUR preostalih na dan 30. rujna 2015. prema otplatnom planu iz

točke 3. ovoga stavka, vraća potrošaču od strane vjerovnika u roku od 60 dana od datuma prihvata konverzije od strane potrošača."

29. Iz sadržaja citiranih odredbi jasno proizlazi da je cilj ZIDZPK/15 bio taj da se korisnike kredita koji su ugovor sklopili uz valutnu klauzulu u CHF dovede u isti položaj kao da su ugovor o kreditu sklopili uz valutnu klauzulu u EUR.

30. Iz ovih odredbi i Dodatka Ugovoru o kreditu sklopljenog u skladu s tim odredbama proizlazi da tuženik i korisnik kredita, polazeći od ništetnosti ugovornih odredbe o valutnoj klauzuli, dodatkom ugovoru uređuju svoje odnose u pogledu valute obveze i kamatne stope za cijelo razdoblje od sklapanja kredita pa nadalje na način da se korisnik kredita dovodi u isti položaj kao da je ugovor o kreditu sklopio uz valutnu klauzulu u EUR, s time da se razlika između uplaćenih iznosa i obveze koju bi potrošač imao da je sklopio ugovor s valutnom klauzulom u EUR računa kao preplata, s kojom se, ovisno o okolnostima slučaja, postupi sukladno odredbi čl. 19.c st. 5. ZIDZPK/15.

31. Dodatak Ugovoru o kreditu sklopljen je, dakle, u skladu s odredbama ZIDZPK/15, a kojim zakonom je detaljno uređen način konverzije i koji u tom dijelu predstavlja kogentnu pravnu normu. S tim u vezi treba istaknuti da se odredbe Glave II. ZZP/14 koje uređuju pitanje nepoštenih odredbi u potrošačkim ugovorima ne primjenjuju na ugovorne odredbe kojima se u ugovor unose zakonske odredbe prisilne prirode odnosno kojima se u ugovor unose odredbe i načela konvencija koje obvezuju Republiku Hrvatsku jer to priječi odredba čl. 49. st. 5. ZZP/14. Tako se u konkretnom slučaju ne primjenjuje niti odredba čl. 49. st. 1. ZZP/14 prema kojoj se nepoštenom smatra ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača.

32. Kako je Dodatak Ugovoru o kreditu sklopljen na temelju prisilnog propisa koji je uspješno prošao test ocjenjivanja ustavnosti u ustavnosudskom postupku, valja zaključiti da njegove odredbe obvezuju stranke jer nemaju elemenata koji bi im davali obilježje nepoštenosti i imali za posljedicu njihovu ništetnost. Sklapanjem Dodatka Ugovoru o kreditu na temelju odredbi ZIDZPK/15, kojim su stranke iznova, i to počevši od dana sklapanja ugovora o kreditu, uredile svoje odnose u pogledu valute obveze i promjenjivosti kamatne stope, stranke su se prešutno odrekle svojih tražbina koje bi im pripadale po osnovi ništetnosti ugovornih odredbi, i to u opsegu obračuna izvršenog u smislu odredbe članka 19.c ZIDZPK/15. To stoga što zamjena nepoštenih ugovornih odredaba dispozitivnim zakonskim odredbama uspostavlja stvarnu ravnotežu u pravima i obvezama kako tužitelja kao potrošača, tako i tuženika (banke) kao trgovca.

33. Ustaljeno je stajalište Suda EU prema kojem se u odnosu na poduzetnike poput banaka u istim ili srodnim pravnim odnosima kao ovdje predmetnom, potrošač nalazi u slabijem položaju (primjerice odluka broj C-26/13 od 30. travnja 2014.). ZIDZPK/15 imao je primarni cilj zaštitu potrošača CHF kredita kao slabije ugovorne strane, a ostvarenje tog cilja imalo je veći značaj od pravne sigurnosti druge strane (tako i Ustavni sud u odluci broj U-I/3685/2015 od 4. travnja 2017., točka 30.). Međutim, u odredbama čl. 19.d. i 19.e ZIDZPK/15 propisana je detaljna, jasna i transparentna procedura koja je prethodila zaključenju ugovora o konverziji, kao i sadržaj tog ugovora, pa je korisnik kredita kao potrošač bio u prilici još i prije sklapanja ugovora o

konverziji proučiti njegove odredbe (naime, još i prije donošenja ZIDZPK/15, Vlada Republike Hrvatske je u obrazloženju Konačnog prijedloga tog Zakona istaknula da ZIDZPK/15 predstavlja izvanrednu i jednokratnu zakonodavnu intervenciju koja je temelj za "trajno rješenje problema u CHF").

34. ZIDZPK/15 je u čl. 19.d strogim pravilima nametnuo tuženiku kao vjerovniku i trgovcu brojne obveze prije dostave ponude sklapanja ugovora o konverziji potrošaču, i to: 1.) za potrebe provjere izračuna konverzije izraditi kalkulator na temelju kojeg je izračunata konverzija, koji uključuje detaljan pregled svih elemenata izračuna, i učiniti ga dostupnim svakom pojedinom potrošaču preko svojih mrežnih stranica kojem će potrošač pristupiti preko svog osobnog identifikacijskog broja; 2.) omogućiti potrošaču pristup povijesnom pregledu: općih kretanja kreditiranja, odluka o kamatnim stopama, dnevnih tečajeva primjenjivih na kredite denominirane u CHF i denominirane u kunama s valutnom klauzulom u CHF te na kredite denominirane u EUR i denominirane u kunama s valutnom klauzulom u EUR koje je vjerovnik primjenjivao na kredite iste vrste i trajanja denominirane u CHF i denominirane u kunama s valutnom klauzulom u CHF te na kredite denominirane u EUR i denominirane u kunama s valutnom klauzulom u EUR; 3.) prije objave spomenutog kalkulatora na mrežnoj stranici pribaviti mišljenje ovlaštenog revizora ili sudskog vještaka da je kalkulator izvršen u skladu s načinom izračuna propisanim čl. 19.c ZIDZPK/15 te takvo mišljenje objaviti na svojim mrežnim stranicama u roku od 45 dana od dana stupanja na snagu ZIDZPK/15. Nadalje mu je odredbom čl. 19.e ZIDZPK/15 nametnuta obveza: dostave izračuna konverzije kredita u roku od 45 dana od stupanja na snagu Zakona zajedno s prijedlogom novog ili izmijenjenog ugovora o kreditu, kao i pregleda stanja svih pojedinačnih vrsta tražbina, te pregled stanja svih pojedinačnih tražbina od potrošača pri čemu izračun konverzije mora sadržavati jasan pregled svih promjena i iz kojega mora biti razumljivo na koji je način utvrđen iznos preostale neotplaćene glavnice u EUR i kunama s valutnom klauzulom u EUR iz čl. 19.c st. 1. toč. 7. ovoga Zakona, iznos preplate iz čl. 19.c st. 1. toč. 5. ovoga Zakona ako je ona utvrđena, odnosno manje plaćeni iznos iz čl. 19.c st. 1. toč. 6. ovoga Zakona ako je on utvrđen.

35. Odredba čl. 19.e st. 5., 7., 8. i 9. ZIDZPK/15 propisuje obveze potrošača u slučaju prihvata konverzije (obavijestiti vjerovnika o prihvatu u roku od 30 dana), zatim u stavku 5. da učinak konverzije snosi vjerovnik na način da se u poslovnim knjigama vjerovnika konverzija iskazuje kao usklađenje tražbine zbog promjene tečajeva, odnosno rashod temeljem povrata preplate, kao i da razliku u početnoj glavnici zbog kupoprodaje deviza iz čl. 19.c st. 1. toč. 1. Zakona, iznos naplaćenih zateznih kamatama, naknada i troškova iz čl. 19.c st. 1. toč. 4., iznos kamate i tečajnih razlika na ime preplate iz čl. 19.c st. 1. toč. 5. Zakona snosi potrošač. Osim toga čl. 19.e st. 8. ZIDZPK/15 propisana je i sudbina odobrenih pogodnosti (padaju na teret potrošača), dok je u st. 9. propisano da ako potrošač prihvati izračun konverzije kredita, vjerovnik neće tražiti dodatne instrumente plaćanja, u odnosu na ugovorene, niti postavljati dodatne uvjete potrošaču kojima se bi se derogirala njegova druga prava.

36. Iz svega toga se zaključuje da zamjena nepoštenih ugovornih odredaba zakonskim odredbama uspostavlja stvarnu ravnotežu u pravima i obvezama kako korisnika kredita kao potrošača, tako i tuženika (banke) kao trgovca jer, s jedne strane omogućuje donošenje informirane odluke o sklapanju ugovora o konverziji od strane potrošača budući da je potrošač kao slabija ugovorna strana objektivno bio u

mogućnosti informirano procijeniti hoće li prihvatiti ili odbiti ponudu banke za sklapanje ugovora o konverziji. Pritom je potrebno istaknuti da je zaključenje ugovora o konverziji ovisilo o volji potrošača jer je samo potrošaču ostavljena mogućnost izbora prihvaćanja ili neprihvaćanja konverzije. S druge strane, ovakav način uređenja zamjene nepoštenih ugovornih odredbi omogućuje ravnotežu interesa potrošača i trgovca na tržištu.

37. Učinak konverzije prema ZIDZPK/15 djeluje unatrag što omogućuje uspostavu činjeničnog i pravnog okvira u kojem bi se potrošač našao i bez postojanja nepoštenih ugovorne odredbe. Tako stvorena mogućnost uspostave činjeničnog i pravnog okvira kakav je postojao, već sama po sebi, ima restitucijski učinak jer omogućuje vraćanje koristi koju je druga ugovorna strana (trgovac) stekla od potrošača po osnovi nepoštenih ugovorne odredbe (tako i Sud EU u presudi C-308/15 LGU, točka 62.), i to u okolnostima i u proceduri koja je unaprijed poznata i unaprijed svim stranama predstavljena kao jednokratna mjera i trajno rješenje. Na taj je način zaključenjem Dodatka Ugovoru o kreditu koji je zaključen prema pravilima posebnog propisa uspostavljena ravnoteža između efektivne zaštite i zahtjeva pravne sigurnosti, kao i zaštite legitimnih očekivanja strana u ugovornom odnosu koje su postupale u dobroj vjeri u opsegu obračuna izvršenog u smislu odredbe čl. 19.c, u vezi s čl. 19.e ZIDZPK/15 (prema odredbi čl. 19.e ZIDZPK/15 potrošači snose: razliku u početnoj glavnici zbog kupoprodaje deviza iz čl. 19.c st. 1. toč. 1. ovoga Zakona; iznos naplaćenih zateznih kamata, naknada troškova iz čl. 19.c st. 1. toč. 4. ovoga Zakona te iznos kamata i tečajnih razlika na ime preplate iz čl. 19.c st. 1. toč. 5. ovoga Zakona). Interveniranje u takav pravni odnos na način koji to tužitelj zahtijeva unutar opsega obračuna izvršenog prema odredbi čl. 19.c, u vezi s odredbom čl. 19.e ZIDZPK/15 bilo bi suprotno slobodi ugovaranja i slobodi tržišnog natjecanja koja izvire iz slobode ugovaranja.

38. Potrošač, koji je sklopio dodatak ugovoru o kreditu na temelju odredbi ZIDZPK/15, nakon sklapanja dodatka ugovoru, po osnovi ništetnosti ugovornih odredbi o valutnoj klauzuli i promjeni kamatne stope više nema pravo na povrat više plaćenih iznosa, osim onih iznosa koji nisu bili predmet obračuna konverzije kredita u smislu čl. 19.c, u vezi s čl. 19.e ZIDZPK/15. Zatezne kamate od dana plaćanja pojedinačnih mjesečnih anuiteta pa do dana konverzije nisu obuhvaćene obračunom konverzije uređenim posebnim propisom, kako to proizlazi iz ranije navedenih odredbi. Stoga, potrošač ima pravo na isplatu pripadajućih zateznih kamata na više plaćene iznose za razdoblje od plaćanja svakog više plaćenog pojedinačnog anuiteta pa do dana izvršene konverzije 30. rujna 2015.

38.1. Navedeni je stav u skladu i sa recentnom sudskom praksom Vrhovnog suda Republike Hrvatske koji je u odluci pod brojem Rev-457/2025-2 od 27. svibnja 2026. zauzeo slijedeće pravno shvaćanje: "Potrošač korisnik kredita koji je na temelju ZID ZPK/15 ugovaranjem Aneksa Ugovoru o kreditu konvertirao kredit ugovoren s valutnom klauzulom u švicarskom franku i promjenjivom kamatnom stopom u kredit s valutnom klauzulom u EUR nema pravo na utvrđenje i isplatu iznosa preplaćenih na temelju ništetnih ugovornih odredaba iz temeljnog ugovora o kreditu s ništetnom promjenjivom kamatnom stopom i ništetnom valutnom klauzulom u CHF, ali ima pravo na zatezne kamate na preplaćene iznose temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi Osnovnog ugovora o kreditu za razdoblje od dana sklapanja temeljnog ugovora kreditu

p do utvrđenog dana prestanka obveze izvršene konverzijom kredita (30. rujna 2015.) i to u punom iznosu bez oduzimanja od preplate utvrđene u konverziji."

39. Iz nalaza i mišljenja vještaka Zrinka Ručevića iz Ručević vještačenja d.o.o. (list 143.-159. spisa) proizlazi da razlika obveza u razdoblju od dospijeca prve obveze (31., srpnja 2007.) do konverzije (30. rujna 2015.) koja proizlazi iz promjene tečaja iznosi 6.890,83 EUR (pojedinačni iznosi tabelarno su prikazani u stupcu "s" Tabele 1 (list 146.-154. spisa) pri čemu zatezne kamate na mjesečne iznose razlika po osnovi promjene tečaja obračunate za razdoblje od prvog dana nakon dana plaćanja pa do 30. rujna 2015. iznose 2.213,42 EUR. Iznos preostale glavnice na dan konverzije koji je tuženik više obračunao u odnosu na iznos preostale glavnice kakva bi bila da se od početka otplate kredita do konverzije primjenjivao ugovoreni tečaj CHF prema kn na dan isplate kredita i ugovorena kamatna stopa od 4,60% godišnje iznosi 3.359,77 EUR.

40. Sud je u cijelosti prihvatio nalaz i mišljenje vještaka kao stručan, jasan, točan, obrazložen i objektivno provjerljiv. Osim toga, stranke nisu imale primjedbe niti prigovore na matematički izračun vještaka. Stoga sud vještaka nije pozivao na ročište radi usmenog davanja nalaza i mišljenja u skladu s čl. 260. st. 1. ZPP (čl. 492.c st. 3. ZPP).

41. Kako je već prethodno navedeno, tužitelj je nakon provedenog vještačenja konačno odredio tužbeni zahtjev podneskom od 2. lipnja 2026. na način da potražuje isplatu iznosa od 6.890,83 EUR sa zateznim kamatama na pojedinačne iznose do isplate po osnovi razlike za anuitete s osnove valutne klauzule i iznosa od 3.359,77 EUR sa zateznim kamatama tekućim od 30. rujna 2015. do isplate po osnovi razlike iznosa glavnice na dan konverzije.

42. Iz konačno određenog tužbenog zahtjeva jasno proizlazi da preplaćeni iznos po osnovi jednostrane promjene kamatne stope nije predmet spora jer tužitelj ne potražuje isplatu po toj osnovi (navedeno je jasno i na temelju tužbenih navoda – list 8. spisa) pa u tom dijelu sud nije posebno razmatrao tuženikove prigovore.

43. S obzirom na to da su ugovorne strane uredile svoje odnose Dodatkom Ugovora o kreditu koji je sklopljen sukladno odredbama ZIDZKP/15 sud je ocijenio neosnovanim tužbeni zahtjev za isplatu glavnice i zateznih kamata na glavicu od 1. listopada 2015. do isplate, kao i zahtjev za isplatu razlike iznosa glavnice na dan konverzije. Prema zaključku ovog suda, korisnik kredita ima pravo samo na zatezne kamate obračunate na preplaćene iznose za razdoblje od plaćanja svakog pojedinog preplaćenog anuiteta pa do dana izvršene konverzije 30. rujna 2015., a koje kamate u konkretnom slučaju, tužitelj nije zatražio u apsolutnom iznosu nego kao sporedno potraživanje na svaki pojedinačni preplaćeni iznos anuiteta (koje iznose je sud sudski vještak tablično prikazao), zbog čega je sud u tom dijelu odlučivao u granicama postavljanog zahtjeva (čl. 2. st. 1. ZPP).

44. Nije osnovan istaknuti prigovor zastare jer tražbina po osnovi povrata onoga što je stranka primila na temelju ništetne odredbe, kao i zateznih kamata na taj iznos, zastarijeva u općem zastarnom roku od pet godina (čl. 225. ZOO) budući da za tu tražbinu nije propisan poseban zastarni rok. Zastara restitucijskog zahtjeva po osnovi

ništetne odredbe ugovora počinje teći od pravomoćnosti presude kojom se utvrđuje ništetnost te odredbe (navedeno je stajalište zauzeo i Vrhovni sud Republike Hrvatske, Su-IV-47/2020 od 30. siječnja 2020.). Tužba za zaštitu kolektivnih interesa potrošača podnesena je 4. travnja 2012., a presuda je postala pravomoćna 14. lipnja 2018., što znači da u pogledu restitucijskih zahtjeva po osnovi ništetne odredbe o valutnoj klauzuli zastara počinje teći 14. lipnja 2018. Kada se ima u vidu da je tužba u ovom postupku podnesena 14. lipnja 2023., jasno je da je podnesena prije isteka zastarnog roka računajući od pravomoćnosti presude u kolektivnom sporu.

45. Slijedom svega navedenog, odlučeno je kao pod točkama I. i II. izreke ove presude.

46. Tužitelj je u odnosu na glavno potraživanje u cijelosti izgubio spor, dok je uspio samo djelomično u odnosu na sporedno potraživanje (zatezne kamate – čl. 35. st. 2. ZPP) koje se, u smislu čl. 35. st. 1. ZPP ne uzima u obzir za vrijednost predmeta spora. Stoga tužitelju ne pripada pravo na naknadu troškova postupka, već je te troškove on dužan naknaditi tuženiku u cijelosti (čl. 154. st. 1. ZPP). Sud je uspjeh stranaka u sporu utvrdio prema konačno postavljenom tužbenom zahtjevu, dok je troškove postupka odmjerio prema vrijednosti predmeta spora u vrijeme poduzimanja svake pojedine radnje.

46.1. Neosnovano je tuženik u odgovoru na tužbu prigovorio vrijednosti predmeta spora budući da je ista, u trenutku podnošenja tužbe, bila naznačena u skladu s čl. 186.b st. 5., u vezi čl. 40. st. 2. ZPP u iznosu od 13.406,00 EUR, dok je nakon primitka nalaza i mišljenja sudskog vještaka tužitelj vrijednost predmeta spora naznačio u skladu s čl. 186.b st. 5., u vezi čl. 35. ZPP u iznosu od 10.250,60 EUR.

47. Tuženiku su, kao potrebni za vođenje spora (čl. 155. ZPP), priznati troškovi sastava odgovora na tužbu u iznosu od 500,00 EUR, sastava podneska od 24. listopada 2023. u iznosu od 500,00 EUR i sastava podneska od 3. lipnja 2026. u iznosu od 200,00 EUR, sve prema Tbr. 8. toč. 1. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika ("Narodne novine" broj: 138/23 – dalje: Tarife) te troškovi zastupanja na ročištu 1. srpnja 2024. u iznosu od 500,00 EUR i na ročištu 16. rujna 2026. u iznosu od 200,00 EUR, sve prema Tbr. 9. toč. 1. Tarife, što uvećano za PDV po stopi od 25% ukupno iznosi 2.375,00 EUR.

48. Nisu mu priznati troškovi sastava podneska od 3. lipnja 2026. i troškovi zastupanja na ročištu 16. rujna 2026. preko iznosa od 200,00 EUR do zatraženog iznosa od 500,00 EUR (za iznos od 300,00 EUR), uvećano za PDV, po pojedinoj radnji jer je u tom dijelu, kada se ima u vidu vrijednost predmeta spora u vrijeme poduzimanja tih radnji, zahtjev tuženika za naknadu troškova postupka previsoko postavljen. Nisu mu priznati niti troškovi sudske pristojbe za presudu jer mu ti troškovi nisu nastali niti će mu nastati (čl. 151. st. 1. ZPP) s obzirom da se radi o troškovima koje prema odredbi čl. 3. st. 2. Zakona o sudskim pristojbama ("Narodne novine" broj 118/18., 51/23.) snosi tužitelj.

49. Odluka o zakonskim zateznim kamatama na dosuđene troškove postupka temelji se na odredbama čl. 151. st. 3. ZPP i čl. 29. st. 2. ZOO.

50. Obzirom na izloženo, riješeno je kao pod točkama III., IV. i V. izreke ove presude.

U Zagrebu 22. rujna 2026.

SUDAC
Maja Hilje

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ove presude nezadovoljna stranka može podnijeti žalbu Visokom trgovačkom sudu Republike Hrvatske u roku 15 (petnaest) dana od dana kada se smatra da joj je dostava presude obavljena, odnosno od dana kada je održano ročište na kojem se presuda objavljuje (za stranku koja je bila uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje) odnosno od dana dostave presude (za stranku koja nije bila uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje). Žalba se podnosi putem ovog suda.

Broj zapisa: **9-3088d-78e2f**

Kontrolni broj: **03ca1-68ac4-64bfe**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:

CN=MAJA HILJE, L=ZAGREB, O=TRGOVAČKI SUD U ZAGREBU, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Trgovački sud u Zagrebu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.